

Q. N. 304, 5.

93. (X1883918)

564
II m
2783

D. D.
DISSERTATIONEM HISTORICAM
PRIOREM,

De

Illustribus Brande- burgiæ Marchionibus,

In

Inclyto ad Albim Athenæo
Eruditorum Sententiis

exponunt

M. CHRISTIANUS Schultz/

Zanov. Pomer. P. L. C.

&

JOHAN-GEORG. à Below/

Eques Pomer.

ad diem 7. Julij, horis matutinis,

In Auditorio Collegii Veteris.

WITTEBERGÆ,

LITERIS MICHAELIS Wendt/

ANNO MDCLX.

VIRIS

*Summè Reverendo, Illustribus, Magnificis Gene-
rosis ac maximè Strenuis*

DN. EOWALDO à Kleist / Sereniss.
Elect. Brandeb. in citeriori Pomeraniâ Regi-
minis Præsidi, Camera Electoralis à Consiliis Secretio-
ribus, Reverendi Capituli Camminensis Decano,
Capitano in Mariensfließ / Hæreditario in Nörlingen/
Wirckenwerder / Raddow &c.

DN. LAURENTIO CHRISTOPHORO
à Somnitz / Sereniss. Elect. Brandeb. à Con-
siliis Secretioribus, in Orientali Pomerania Regimi-
nis Cancellario, Hæreditario in Drenow / Grumb-
dorff / Gummen / &c.

DN. DÖRINGIO JACOBO à Crockow /
Sereniss. Elect. Brandeb. Consiliario, Judici
Provinciali districtus Stolpensis, Hæreditario in
Peest / Dübberzin / &c.

*DNNN. Patronis, Promotoribus, observanter
colendis, suspiciendis*

Hoc Exercitium Academicum in sui
commendationem

O. D. C.

*Devinctissimus V. V. V. Magnif. & Gener.
Cliens*

Johan - Georgius à Below.

D. D.

Prooemium.

On proposuimus animo L. B. integram MARCHIONUM BRANDEBURGICORUM Genealogiam disputationum incudi supponere nec res omnes ILLUSTRIBUS his personis aptare, neq; inquirere in omnium MARCHIONUM originem; sed tantum ex omni ævo quosdam referre, eosq; ILLUSTRES, unde quoq; Titulum dissertationi præfiximus De ILLUSTRIBUS BRANDEBURGIÆ MARCHIONIBUS, non de MARCHIONIBUS in genere: Siquidem illorum omnium, qui tempore JOHANNIS II. WALDEMARI I. JOHANNIS III. & WALDEMARI II. vixerunt, gestas res ex historiarum monumentis colligere non licuit, quod alij sorte sua contenti vixerint, alij sacris ut personæ privatæ se consecrarint. Illustre apud Ciceronem est quod omnibus notum factum est: Hinc facta illustria & gloriosa, quæ omnibus innotuere, Et Viri illustres, qui vel pluribus vel omnibus terrarum locis inclaruere, de his impræsentiarum dissertandum erit. Sit itaq; B. C. D.

SECTIO I.

De ILLUSTRIBUS MARCHIONIBUS antiquioribus.

Disquiritur more disputantium de vocabulo Marchia & Marchionis CAROLUS M. autor Marchionatus in Germania. HENRICUS Auceps Brandenburgicorum & quatuor aliorum. SIGFRIDUS I. ab HENRICO institutus. GERO ab OTTONI M. cui succedunt BRUNICO, HUGO, SIGHARDUS, DITERICUS quo regnante MESTIBOJUS Vandalus Brandenburgum recuperat, DITERICUS II. Landsbergæ residens, DEDO, THIMO, CONRADUS ultimus ex hac stirpe.

A 2

Mar-

I. Marchiones Brandenburgicos ab HENRICO Aucupe solemniter constitutos *Vandalis Slavisque*, tractum illum inter *Salam & Albin* sub potestate tenentibus oppositos fuisse constanter Historicis in opinionem venit. Nam *Henricus Victor & triumphator* de tot barbararum gentium exercitibus quinque Præfectos certis in locis creavit, *Slesvicensem* oppositum *Danis*, *Brandenburgensem* *Vandalis*, *Misnensem* *Boemis*, *Lusatam* *Polonis*, *Austrum* *Hunnis & Avaribus*. Hinc Marchiones Comites Limitanei dicebantur, qui tuendis finibus Romani Imperii erant præfecti.

II. Vocabulum Marchionis & Marchiæ mirè Dd. in origine investiganda cruciavit: Alii à *Marcomiro* Francorum Duce deducunt; *Feudista* à *Mari*, quia Marchia ad mare posita est. Alii à *Celtico*, ubi Marchia significet equum, & *Marchare* est equitare, ut *Marchio* sit quasi equitum præfectus & Magister. *Georgius Sabinus* in lib. de appell. *March. Brandeb.* à Græco *μαρξία* derivat & abjecta priori superstitem esse *Marchiæ* vocem putat. *Hermannus Vulstejo* lib. I. de Feudis cap. 4. num. 14. à finibus denominatur, qui in Germanica nostra significant *Marck* eo, quod Marchiones finibus tuendis præfecti essent & *Marchias* provinciarum limites dici testatur *Mozzius* de his qui feudum dare possunt num. 16. Hoc *Carolus Sigonius* lib. 4. de Regno Italiae in *Carolo M.* dilucide expressit his verbis: *Imperator regni limites atq; oppida comitibus administranda commisit atq; eis omnem publicam atq; privatam jurisdictionem mandavit. Limites Marchas vocarunt, unde præfecti limitum Marcharum Comites atq; Marchiones dicti: In quibus duo continentur 1. Marchiones à CAROLO M. esse institutos. 2. Marchiones esse Principes limitaneos. Conferatur de utroq; Chronicon Carionis Peuceri lib. Georgij Fabricij Saxoniae. Matthæi Dresseri Historia Universalis Germanica loco de March. Brandeb.*

III. Non solum autem Imperii curam agebant & ad fines excubabant in armis; Verum etiam de omnibus limitum controversiis judicarunt, ut in Sect. III. de OTHONE I. ALBERTI URSI filio, CONRADO & JOHANNÉ lineæ Ursinæ Marchionibus sufficienter compertum habituri sumus, ex controversiis

versis limitaneis motis cum Megalopolitanis & Nostris Pome-
ranæ Ducibus. Hinc distinguitur Marchio & Landgravius,
quod hic sit Judex generalis de omnibus regni controversiis
judicans: Ille Judex Particularis de Regni limitibus & termi-
nis tantum. *Conradus Lagus in Compend. Juris Civilis & Saxonici.*
Keckermannus lib. 1. System. Polit. cap. 21. Feudistis hodie Marchio
est, qui investitus est de Marchia. Quamvis enim ab initio
Marchiones finium custodes fuerint, posterioribus tamen
temporibus etiam in mediterraneis regionibus imperii de
Marchia investiti Marchiones dicuntur. Petrus Heigius Illustr.
Quest. q. 1. n. 55. Matthias Stephani lib. 2. de Jurisdic. part. 1.
cap. 6.

IV. *Marchiones Brandenburgicos ex celeberrima Ducum*
Saxonie WITEKINDÆ stirpe procreatos dicimus, ex quâ HEN-
RICUS Auceps Imperator optimus & felicissimi ELECTORES SAXO-
NIE hodierni originem trahunt. Fuit enim DITERICUS Comes
Mersburgensis & Ringelheimensis Witekindi Magni Pronepos, &
SIGFRIDUS DITERICI Filius Witekindi abnepos, quem HENRI-
CUS Auceps Imperator Marchionem Brandenburgensem constituit
Vandalis Slavisque oppositum. Albertus Cranzius in hunc mo-
dum recitat historiam: HENRICUS Imperator Tyrones suos
quos proximo anno exerceri jusserat exploraturus eos contra Van-
dalos ducit ad Suevum Oderam & Havelam fluvios, nec infeliciter
res gerit, in tantas angustias eos redigit, ut tandem in urbem
Schorelin, quæ hodie BRANDEBURGUM est, se conferrent, ubi spera-
bant, se Imperatori resistere posse; Sed Imperator factis castris, in-
eunte hyeme, cum palustris illa loca glacie concreta transire posset,
eos adeo affligit, ut se dederent, ut vero Vandalorum excursiones
prohibere posset Marchionem urbi præficit SIGFRIDUM Comitem
Ringelheimensem Conjugis suæ fratrem, qui primus Marchio
Brandenburgensis est factus. Vid. Calvis. in Chronol. fol. 530.

V. *SIGFRIDUS Marchio domitis, devictis & fermè oppres-*
sis populis Vandalorum Barbaris nil aliud egit, quam ut fines
affinis felicitate & fortitudine partos traditos sibiq; commis-
sos in eo statu, quo acceperat, conservaret, cui rei præ reli-
quis intentus quoq; fuit & possedit eam ditionem donatam no-
vendecim

vendecim annos ab anno à Christo Nato 927. usq; ad annum 946. in quo ut Historicorum quorundam relatio est vel ab *Henetis* cœsus est, vel naturali morte decessit: Vivis verò excessit circa primordia *OTHONIS M.* sui ex Sorore *MECHTILDE Nepotis*, qui dum difficilia & periculorum plena initia gubernationis haberet; exorsus enim est à bellis domesticis, quæ undiq; se tanta commoverant, ut tota *Europa* videretur in caput & perniciem *OTHONIS* conspirasse, Marchionatum *Brandenburgicum* vix sub sua potestate retinere posse videbatur, constituit nihilominus *GERONEM Marchionatu Lusatia* à Patre *HENRICO* donatum eodem anno, quo *SIGFRIDUS* Marchiam *Brandenburgicam* acceperat.

VI. *GERO* Sigfridi masculis hæredibus carentis successor ab *OTHONE M.* institutus adversarium competitorem *Marchionatus Brandenburgici* ante se vidit, & bella moventem cognovit *Tangwardum HENRICI Aucupis Filium Naturalem*, unde *GERO* Dominum implorans facile eum commovit ad ferendum auxilium præsertim quoniam succumbente & deficiente *GERONE* ab Imperatore constituto Ipsa Imperatoria Majestas imminui videretur, sequenti ergo anno à similitate in inimicitiam à jurgio ad prælia de ventum est: *Tangwardose* adjunxit *Eberhardus* Dux *Franconia* odio & invidentia *OTHONIS*, inq; belli societatem pertraxit *Gisbertum* *Lotharingia* Ducem simulatâ pollicitatione inductum in spem Regni. *Eberhardus* armatus suis & sociis auxilio venturus *Tangwardo* obseffo *Mersburgi*, vel ut alii volunt, *Brandenburgi* à copiis *OTHONIS* in itinere expugnata arce, quam scriptores nominant *Basilicam* cepit *Henricum* *Ottonis* fratrem & captivum abduxit *Peucerus* in *Chronic. Carionis lib. 4.*

VII. *GERO* hic Filius fuit *ERVVINI* *Comitis Mersburgensis & Altenburgensis primus Magdeburgensium Burggravius & Marchio Lusatia* antea constitutus, fidelem operam *OTTONI MAGNO* contra *BOLESLAUM* *Bohemorum* Principem præstiterat, quem diu solus ab imperii finibus arcuerat, donec ex sua aliorumq; stirpe præstantiores caderent, quo facto opem Imperatoris implorabat post varia superata pericula dein

dein appropinquantis. Solus itaq; hic GERO heros bellicosissimus ab OTTONE MAGNO dignus habitus est, cui Marchionis Brandenburgici nomen & dignitas cum ditio cederent; Hanc autem nominis celebritatem vivo adhuc HENRICO Imperat. pepererant varii casus, in quibus peculiarem felicitatem nactus erat; Quare in tanto intricatissimarum rerum statu circa Initia Imperii OTTONIS solus hic illum se præstiturum opinabantur, qualem sæpius omnes cognoverant.

VIII. GERONI successit BRUNICO Filius BRUNONIS, nepos FRIDERICI, trinepos WITEKINDI Burgeravius Soraborum, qui illam partem terræ supra Albim usq; ad montes Sudetes versus meridiem, ab ortu vero ad caput Suevi fluminis, ab occasu ad confluentem Albis ac Salæ incoluerunt, ubi hodie est Lusatia Superior, Misnia tota & Principum Saxonie Superioris ad Hercyniam sylvam ditio, collata est ista dignitas ipsi opera OTTONIS I. qui Bruniconis virtutem in eo bello, quod *Eberhardus* Franconie Palatinus & Princeps aliorum Principum imperii auxilio stipatus Imperatori fecerat imperio illum exuturus, quod, quoniam vi & viribus efficere non posset, infidiis & dolis deniq; tentavit; sed irrito conatu. Variis discriminibus superatis BRUNICO è vivis excessit quatuor relictis Filiis MENFRIDO, HERMANNO, SIGHARDO & HUGONE, à quibus Brandeburgi in monte *Harlungorum*, qui nunc ab Æde B. Mariæ virgini sacra nomen à Deipara accepit, sepultus est.

IX. Ex quatuor BRUNICONIS Filiis relictis duo illustriores reliquis historicorum monumentis celebrantur HUGO & SIGHARDUS; Ille Marchionatu Brandenburgico donatus & paullo post quoq; Vicarius Imperatoris OTTONIS & Marchie Tusculanæ in *Hetruria* constitutus, totius Italiae *Præses* & *Gubernator* fuit, præclaramq; laudem fidelitatis undiq; meruit: Memorabile est exemplum fidelitatis in Imperatorem, cujus tristissimum casum tum cognoverat, qui ei Romæ adventanti & quartum in Italiam abeunti contigerat; dum milites ipsius miserandam stragem à seditiosis subditis perpeffi fuerant, & ni Imperator fuga salutem in Capitolio quæsvisset, idem sensisset; Et ne expers periculorum majorum metûs esset Capito-
lium

lium in obsidione tenuerunt illum capturi, ut servitutis iugo, quo se circumdatos opinabantur, expedirentur: Hugo his cognitis Romam properanter abit, & cum mentes populi exacerbatis gladio compesci non posse intelligeret, lenitati studet, arbitrii jura à S. P. Q. R. inter se & Imperatorem sibi permitti & petit & postulat: His ad deliberandum propositis omni populo, OTTO Imperator obsidione se extricat & habitum mentitus urbe Romana Roma nesciente cedit relicto arbitro HUGONE, cui diras Romani precabantur, quæ vero modestiâ Hugonis ejusmodi sermocinatione reprimebantur: *Satius esse Dominum suum etiam cum periculo vite liberare, quam in discrimine vite ex metu periculorum relinquere.* Mortuus variis rebus adversis superatis Pistorii nullo relicto hærede & Florentiæ Hetruscorum sepultus est.

X. SIGHARDUM BRUNICONIS Filium, HUGONIS Fratrem Vicarium Marchionatus absente HUGONE fuisse ex Historicis colligitur; Vixit hic tempore OTTONIS III. Sedem habuit more Prædecessorum Brandeburgi, Filium genuit DITERICUM & Filiam THETBERGAM postea DEDONI I. Marchioni Misniæ in matrimonium collocatam; Filio post excessum ex hoc mundo vivus ab Imperatore Marchiam Brandeburgicam impetravit, qua adeptæ Vandalis Christiani nominis hostibus occultis infensior esse cœpit, & nemo odio vehementiori unquam exarsit, quippe exactionibus illos fatigavit & HENRICUM II. Imperatorem eo consiliis & persuasionibus adegit, ut binos Vandalorum Principes in Lusatiâ Marchiones bello infestantes postea captos suspendio mulctare præciperet; BERNHARDO Duci Saxonix & Lunæburgiæ conjugium filix cum *Mestibojo* Rege Obotritarum Vandalorum ineundum disuasit, licet jam ex parte aliqua contractum, & ex sententia *Mestiboji* ratum putabatur, qui hac opinione ductus equitatum magnum cum BernharDO & Imperatore in Italiam miserat: At BERNHARDUS ex Italiâ reversus generum futurum repudiat ex instinctu hujus *Diterici*, qui hunc Regem *Canem Vandalicum*, ut verba ipsius erant, indignum hoc conjugio arbitrabatur; Quare ita *Mestibojus* irritatur, ut latratum *Diterici* & Bernhardi auribus terri-

terribilem nunciaverit, injuriam ulturus Saxoniam crudelissime vastat, Hamburgum & Stargardensem Episcopatum evertit, sacerdotes trucidat, quibusdam verticem in formam crucis discindit & spectandi gratia per oppida ducit. Ditericus ditione exiit, Brandenburgum à Vandalis oppugnatur & expugnatur. Bernardus quidem ope Saxonum Vandalos tandem repellit, pacem cum eis pangit ut potuit; sed Brandenburgum recuperare, & religionem Christianam ipsis persuadere denuò non potuit, quam satis frigide antea colebant. *Ditericus* Magdæburgum concessit, & cum, unde viveret, non haberet Episcopi liberalitate Canonicatum accepit ex quo ad dies vitæ victum & amictum indeptus est. *Spangenberg. Dresserus in hist. Universalis Germ. Cranzius lib. 3. Vandal. Calvisius in Chronol. Bucholzerus in Chronol. Georgius Fabricius in Saxonia lib. 2. Helmoldus cap. 24. Brotusius in Chron.*

XI. DITERICO successit ex Sorore *Theburga* nepos DITERICUS II. *Dedonis* Comitis *Wettinensis* Filius *Burggravius Soraborum*, qui plurimum apud HENRICUM II. Imperatorem valuisse & amantissimus CUNIGUNDE Conjugis Imperatoris fuisse dicitur, cujus operâ & intercessione apud Imperatorem nactus est Comitatum *Eilenburgensem* & *Seuselizensem* cum Dignitate *Marchionatus Brandenburgici*, quod nomen tum temporis mutatum est ex oppugnato & à Vandalis expugnato *Brandeburgo* & nomine *Marchionatus Landsbergensis* indigitatum est; Variis deniq; rerum discriminibus & periculis superatis in manus Sicarii incidit, qui eum in cubiculo confecisse dicitur.

XII. DITERICO II. successit *DEDO* *Marchio Lusatiae & Landsbergi*, *Comitatus* possedit *Henburgium*, *Brenensem*, *Camburgium* secundis nuptiis sibi associavit *ADELAM* *Brabantinam* origine antea *Thüringiae* *Marchioni* nuptam, quam ea opinione matrimonio sibi junxerat, ut mariti ejus demortui ditione potiretur, ex quo *ADELA* nullum superstitem habebat heredem; Instigatus ergò à conjuge & benevolis *Thüringis* terram eorum in *Fendum* ab Imperatore petiit: sed Imperator Saxonum libertatis hostis metuens viri fortis & gratio-

B

gratio-

gratiosi potentiam, consentire noluit. Mariti animum cupidum quovis viro animosior *ABELA* incitabat & Thuringi Imperatori Iracundi, quia *Sigbertum* Antistitem Moguntinum defenderet exactioibus importunum atq; iniquum, *DE DONIS* causam approbabant. Itaq; Imperator exercitum in *Thuringiam* ducit adjuvatore *Moguntino*, qui odium in gentem privatam occasione belli publicâ ulcisci cupiebat. Thuringi per legatos *HENRICUM* Imperatorem adeunt: suam æquitatem & rogata exponunt, obedientiam in omnibus pollicentur, legibus priorum Imperatorum contraria sese præstare, nec cum discrimine vitæ velle edicunt: Satius esse mori reputabant, quàm ad conditiones iniquas cogi. Imperator hîc dubiè, vel magis simulate respondet, nihilominus militibus *Thuringiam* occupare præcipit, parte aliqua terræ occupata timorem tantum injicit, ut *DE DONO* subjectionem sponderet, & *Imperatori* fidem promitteret; At spe excidit & tandem à filio Patri cognomine afflictus in exilium concessit, in quo mortuus dicitur.

XIII. *DITERICUM* II. secutus est *THIMO* filius, *HENRICO* IV. in *Sagâ* & *Toga* ob fidelitatem, & fortitudinem singularem commendabilis, quibus *Marchionatum* *Misniæ* post mortem *Dedonis* à ministro in arce *Beichlingensi* confecti ab Imperatore commiserunt. Hic *THIMO* conditor est stirpis *Marchionum* *Misniæ*, quæ paulatim aucta, illustrataq; opibus, autoritate potentia, libertate venarum *Metallicarum* & accessionibus *Thuringia*, *Saxonie* atq; dignitatis *Electoralis*, magnam consecuta est celebritatem, virtute præcipuè, sapientia, moderatione & justitiâ, quorum exstant documenta pulchrè constituta judicia, *Respubl.* honestissimis legibus ornata, *Scholæ* & *Ecclesiæ* florentes doctrinâ & disciplinâ, Gens exulta literis & humanitate. *Bohemi* quidem sub id tempus *Misenam* in sua potestate tenuerunt; Ideò *THIMO*, præmium illud ab *HENRICO* IV. quod istius castra secutus fuerat, concessum statim à die donationis adipisci nequibat; sed demum id post obitum Filii & Nepotis *Henrici* I. & II. *CONRADUS* Filius *THIMONIS* post plures annos impe-

imperante **LOTHARIO** indeptus est. **THIMO** tandem cum fidelem operam suam denuò, Imperatori probare laboraret in oppugnatione arcis cujusdam cedit relictis hæredibus, quibus ex clementiâ Imperatoris ditio virtute patris acquisita cessit.

XIV. **CONRADUS** patre fati functo *Marchio Landsbergæ* creatus est, *Comes Wetshini & Eulemburgi*, qui pulsus è Misniâ *Bohemis* operâ Imperatoris **LOTHARII** Marchionatum Misniæ recuperavit olim ab *Heinrico* quarto Patre *Thimoni* donatum adjectis pluribus, quæ fuerant juris & ditionis Comitum *Wiperti Groicensis & Hermanni Bincebergensis*: Bis Expeditioni adversus Saracenos interfuit, quâ exactâ sacræ militiæ (ut dicebatur) adversus Vandalos ad fidem Christi cogendos nomen dedit cum *Adelbertô* Episcopô *Bremensi*; verum res cedit infeliciter, & **Conradus** *Marchio Landsbergensis* ab *Henetis* *Vandalis* in prælio occiditur, postquam annis 29. summa felicitate *Marchionatibus Misnensi & Landsbergensi* præfuisset.

SECTIO II.

Comitibus Stadensibus cedit Marchionatus Brandeburgia.

Recitatur occasio, quomodo factum. SIGFRIDUS primus ex illis creatur Marchio, quem sequuntur UDO I. UDO II. RUDOLPHUS I. & II. HARTVVICUS RUDOLPHI II. frater Archiepiscopatus Bremensi præfici- tur. Desinit linea Stadensis.

I. Circa hoc tempus *Marchionatus Stadensis* junctus fuit *Marchionatui Brandeburgico*: *Annales* tradunt: *IDAM* *Nobilem* *sceminam* *nata* *fratre* *HENRICI* *III.* *Imperatoris* *ex* *Ger-* *mana* *Sorore* *BRUNONIS* *tum* *summi* *Pontificis* *Leonis* *IX.* *ex* *Sveciâ* *in* *Stadensem* *comitatum* *per* *hæc* *tempora* *pervenisse* *&* *in* *Elstorp* *habuisse*, *mortuo* *primo* *ejus* *Marito* *Lupoldo*, *duobus* *post* *invicem* *nupsisse* *comitibus* *Thitmarsie*, *Dedoni* *&* *Ethelero* *albo* *quorum* *uterq;* *in* *Thitmarsîâ* *Comes*, *in* *ea-* *dem* *gente* *cæsus* *occubuit*: *Ex* *quibus* *nati* *fili* *magnam* *no-* *bilitatem* *posteritati* *reliquerunt*, *quâ* *decente* *Idæ* *hæreditas*

ad UDONEM Marchionem pervenit, qui comitatum Staden-
sem tenuit. *Micrologus noster in signe Pomeraniae decus* b. m.
refert SIGFRIDUM, SIGFRIDI filium HENRICI Calvi Atnepo-
pitem, qui tempore HENRICI Aucupis vixisse dicitur Comi-
tatum Stadensem tenuisse UDONI I. in Marchionatu Brande-
burgico antecessisse, ita ut ab eo tempore Brandenburgum &
comitatus Stadensis in Unam coaluerint familiam, quæ duos
Marchiones aleret, quorum alter teneret Brandenburgum cum
appendiciis suis, alter comitarum regeret Stadensem cum
Thitmarfia: Hic opponebatur hostibus Piraticam ad ripam
fluminis Albis exercentibus; Ille *Vandalis Obotritis & He-
netis*: Verum hæc coalitio familiarum demum Inchoata est in
SIGFRIDI nepotibus.

II. SIGFRIDUS accepit immediatè CONRADO mortuo
Marchionatum Landsbergensem, bella ab ipso gesta non re-
feruntur, quoniam ipsius pater cum Danis Thitmarfiam in-
festantibus in gratiam redierat. Perturbatissimus tunc tem-
poris Germaniæ status cœpit esse, dum Germani instinctu
Pontificis Romani contra HENRICUM IV. RUDOLPHUM eligunt
Imperatorem: Ideoq; plurimi Principum neutrum sequun-
tur & nihil memorabile geritur quilibet magis expectat unius
partis fortunam & victoriam.

III. Alter ex linea Stadensi Marchio Brandenburgicus
fuit UDO I. Nepos SIGFRIDI ex LOTHARIO filio, & Ru-
dolphi ex filia, memorabile hoc effecit quod Vandalos Bran-
deburgo ejecerit & ditionem DIETERICO I. administrante
amissam recuperaverit. Dani Interea memores cladis, ab
Avo ejus illatæ Vandalis auxiliares manus præbent & Udoni
Brandenburgum extorquent, postquam commisso prælio viri-
bus illorum imparem Udonem superassent, & superatum oc-
cidissent.

IV. UDO II. Filius UDONIS I. continuavit bellum
cum Vandalis Patris mortem ulturus eo usq; belligerando
progressus est, ut Vandalis Brandenburgum opera CONRADI
III. postea *Imperatoris* & Archiepiscopi Magbæburgensis usus,
rursus adimeret ut *Pencernus in Chronico Carionis* habet: Alter
fuit

fuit ex Marchionibus Brandeburgicis, cui Burggraviatus Magdeburgensis cessit, cum Primum Burggraviorum secundum Marchionum Brandeburgicorum ex historiis & annalibus extitisse cognitum habemus: Burggraviatus Dignitas derivata est in ipsum post obitum soceri sui DITERICI Comitis Plozkensis, ex cujus filia genuit DITERICUM filium Patris in Burggraviatu Magdeburgensi successorem.

V. RUDOLPHUS frater UDONIS II. Marchio Brandeburgicus heros fortissimus & bellicosissimus sub auspiciis LOTHARII Saxonis adversum HENRICUM V. belligeravit, interfuit illi memorabili prælio anno III5. à Christo incarnato II. Febr. commisso cum exercitu in Welfsholz / quo Saxones victores attriverunt copias HENRICI Imperatoris & ex utraq; acie 45. millia hominum desiderata sunt. *Helmoldus* de hoc ait: *Copias Cesaris majores fuisse Saxonum copiis, atq; tres Saxones quinq; Cesarianis oppositos fuisse in pugna.* Heros hic deniq; à rebellibus suis subditis in Diethmarsia, vel ut aliis placet in Comitatu Stadensi occisus perit.

VI. RUDOLPHUS Filius Successor in Patria ditione & dignitate Diethmarsis bellum fecit, ut Patris mortem ulcisceretur & de reis supplicium sumeret; Verum quoniam communis causa agebatur, communibus armis Diethmarsis se huic opposuerunt in subsidium iavitatis Frisii & Bremensibus; ast infelici & planè irritò ex divini numinis auspicio, conatù. Nam delapsis in sua exercitibus, divisiq; copiis, RUDOLPHUS Comes Thietmarsie & FRIDERICUS Palatinus ex eodem agmine Bremam ducunt: Nihil tale opinanti Civitati superveniunt; at Thietmarsis infrenis populus tum jugum dominationis excusserunt, invidentes tanti Herois virtuti, Rodolphum in Thietmarsia occiderunt. Testimonium *Crantzij* lib. 6. cap. 18. in *Metropoli* hoc est: *Per hæc tempora comitatum Thietmarsie Marchionatus subditum RODOLPHUS RODOLPHI Filius Marchio Marchionis regebat & per insolentiam habitatorum ut Pater cæsus interit.* Idem *Crantz.* lib. 6. *Saxon.* cap. 11. pluribus videri potest.

VII. RODOLPHUS fratrem indeptus erat HARTVVICUM, qui post fata ejus egit apud ALBERONEM Ecclesiæ Bremensis Archiepiscopum, ut concessio patrimonio suo Ecclesiæ (erat enim legitimus hæres & successor in Thietmarsia) perficeret, ut in perpetuum is dominatus apud Ecclesiam remaneret: ipsi vicissim, quoad viveret *Comitatus Stadenfis*, quem jam libere tenebat Ecclesia, permitteretur. Placuit utriusq; commutatio & roborata est autoritate *Cæsaris*, qui Palatinum HARTVVICO dedit defensorem. Sub id tempus HENRICUS Leo puer HENRICI Superbi Bavariæ Ducis Filius controversiam movit de Comitatu Stadenfi & Dithmarsia, & per consiliarios suos querimoniam excitavit Archiepiscopo Alberoni coram Imperatore eo, quod Archiepiscopus pollicitus diceretur Henrici matri, ejusq; hæredibus defuncto RODOLPHO comite Stadenfi comitatum Stadensem. Ad hanc controversiam sopiendam ab utraq; parte sunt delecti, & Cæsar ad eam tollendam indixit partibus conventum in Rameslo. Præfecit Imperator suo loco tractatibus habendis THIETMARUM Episcopum Verdensen, ALBERTUM dein *Marchionem*, HERMANNUM de Wirszenberg, & HENRICUM de Dasle Comites. Archiepiscopus cum suis factum defendit, dux cum Consiliariis impugnavit. Et ubi nil inter diffidentes componitur, Satellites Ducis HENRICI ad arma concurrunt Archiepiscopum captivum abducunt in arcem Luneburgi, deniq; diuturno temporis tractu in custodia detentum dimittunt. HARTVVICUS Præpositus in manus *Hermanni de Luchow* Nobilis Viri iucidit, qui eum ALBERTO postea Marchioni tradidit, ALBERTUS quoniam HARTVVICO propinqua cognatione junctus erat acceptum cum honore in sua & ad suos remisit. *Crantzii lib. 6. Metrop. & lib. 6. Saxon.* Mortuo ADALBERONE Archiepiscopo HARTVVICUS Archiepiscopus à Bremensibus eligitur & Stadensem comitatum Capitulo reddit, litigium interea manet alta mente repositum usq; ad mortem ejusdem Henricus collecto exercitu Diethmarsiam & comitatum Stadensem invadit, Thietmarsos subjugat, Stadani urbem vi, adjacentem terram deditione capit. Ulterius
pro-

progressus Vandalis Slavis bellum facit, qui Christianam fidem nondum agnoscebant, & victor eo usq; adegit ut iuramentum fidelitatis præstarent & Episcopos eodem jure obstructos reciperent. HENRICUS Leo quidem nec solus nec primus bellum intulerat Vandalis, siquidem in expeditione Vandatica priori fuerunt Antistes Magdeburgius Præsules *Albero Hamburgius, Wigmannus Numburgensis, Rudolphus Halberstadius, Monasteriensis, Mersburgius, Brandeburgius, Havelburgius, Olomucensis, abbas Corbeiensis.* Duces & Principes cum eo *Conradus Zaringius, Conradus Marchio Misnensis, Albertus Marchio postea Brandeburgensis, Fridericus Sommerseburgius Saxoniae Palatinus, Hermannus* frater ejus; Verum cum *Nicloti* Slavici Ducis virtus & celeritas efficerent, ut Saxones rem infectam relinquerent: prius enim bellum ab eo finitum, quam à Saxonibus illatum est, altera vice Henricus Leo Vandalos invadit solus & superat. Cum verò prospera omnia HENRICO LEONI contingerent, subacta Wandalia & fœdere amicitiae cum WALDEMARO Dano inito cœpit illum superbia pettentare, insolentia tantam gloriam & felicitatem infuscavit, deniq; sequuta est invidia gloriæ comes. Immensis divitiis locuples, clarus victoriis, in gloria propter geminum principatum sublimis, omnibus Saxoniae Principibus intolerabilis est visus. Sed manus principum formido Cæsaris continuit, quem Romæ ex seditiosi populi manibus liberarat occisis ex rebellibus 1116. Alia vice Imperator HENRICUM Leonem ad rebelles coercendos in Italia invitavit, qui more auxilium Imperatori ferentis accessit, verum cum non omnia geri ex sua sententia intelligeret in obsidione Alexandriae Imperatorem maximis undiq; angustiis circumventum deserit, quo irritatus Imperator Germaniam repetit, Henricum ut coram se in iudicio compareat, citat; ast Henricus male sibi conscius conspectum Imperatoris fugit, iudicium metuit. Quare Majestatis reus proscribitur ejusq; terra distribuitur inter alios Germaniae Principes, Imperator FRIDERICUS Palatinatum OTHONI Witelsbachio concessit, Saxoniae partem cum ducis titulo BERNARDO ALBERTI

ALBERTI URSI Filio, illi propter virtutem propriam huic ob virtutem Patris in bellis Imperatoris præstitam.

VIII. Eodem fere tempore, cum in Marchionatu Brandenburgico de certo successore non constaret CONRADUS Comes Plotzkensis Neomarchiam cum sede Landsbergâ sibi vendicat, Comitatus Stadenſis relinquitur HENRICO Leoni, Marchia Brandenburgensis cessit supra laudato ALBERTO, qui novam Marchionum stirpem constituit: Additur huic gemina pars terræ, altera quam CONRADUS Comes Plozkensis tenebat, altera PRIMISLAI Vandalorum Regis, illam CONRADO sine hærede fatiſ functo indultu Imperatorio accepit; Hanc ut hæres ad se pertraxit. Nam PRIMISLAUS Vandalus ad Religionem Christianam conuersus Albertum adoptasse & ditio- ne, quam olim permissu Imperatoris suam fecerat, donasse dicitur. *Peucerus lib. 4. Chron. Car.* Senio confectus PRIMISLAUS cœpit de damnis sæpius Christianis illatis cogitare, & ut aliquid remunerationis loco antea afflictis cederet ALBERTUM URSUM terra ista donavit, qua maximè Vandali & Heneti Christianis nocere poterant vid. pluribus *Lambertus Schafnaburgensis de rebus Germanicis à cum appendice. De Marchionum Brandenburgicorum Antiquiorum rebus gestis vid. Luitprandus de rebus gestis suo tempore. Helmoldus Canonicus Buzoviensis in Historia Henetorum in Germania ad littus Baltbicimaris conuersorum. Witekindi Historia, Albertus Crantzius in Saxon. Vandalia, Dania & Metropoli. Georgius Fabricius in Saxonia, Johannes Aventinus in Annalibus Bojorum, Andreas Angelius in Chronico Marchico, Calvisius, Bucholcerus in Chronologia, Chytraus in Saxonia & plures alij.*

Tantum.

S. D. G.

D. D.
DISSERTATIONEM HISTORICAM
POSTERIOREM,
De
Illustribus Brandebur-
giæ Marchionibus,

Eruditorum sententiis exponunt
M. CHRISTIANUS Schulz/
Zanov. Pomer. P. L. C.

&
JOHAN-GEORG. à Below/
Eq. Pom.

ad diem 7. Julij, b. l. q. Consu.

SECTIO III.
De Illustribus Marchionibus
URSINIS.

ALBERTUS URSUS Comes Ascania primus ex hac
stirpe Marchio Brandenburgicus. Unde dictus Ursus. Con-
didit tria in Marchia oppida à SE dicta. PRIMISLAUM
Vandalum bello superat. Ad æquas conditiones pacis desce-
dit cum HENRICO Leone. Trium Familiarum Illustrum
conditor. Ejus Posterii Marchiam diu tenerunt. Plaribus
aliis mediantibus ad Illustres Comites Zollerianos Marchia
devolvitur. A Comitibus Zollerianis Serenissimi Nostri
ELECTORES BRANDEBURGICI. Origo insignium Saxo-
nicorum. Moritur ALBERTUS tribus relictis Filiis.

C

I. ALBER-

I. ALBERTUS Comes *Ascaniæ, Soldwedelij, Anhalti & Ballenstedij* ex antiquissima stirpe Comitum *Ascaniæ*, quæ sola terè vetustissimum gentis suæ nomen ortum à Veteribus *Ascaniis*, qui ad *Hercyniam* incoluerunt, conservavit, cognomento *URSUS*, vel quod ipsius antiquissima stirps Principatum *Ursini* in Italia meruera; vel quod ex *Ursinis Nobilibus Romanis Prognatus*, quibus Imperatores nostri *Italiæ* gubernationem cõmittere consueverant: Nam *Ursinos Nobiles Romanos* refert *H. Mutius lib. 23. Chron. Germ.* aliquando cum auxiliariis *Roberti Siciliæ Regis Copiis Adriani* molem, *Capitolium, Janiculum omnesq; Transtiberinas munitiones*, firmis præfidiis tenuisse, omninoq; constituisse *Roma* excludere *HENRICUM Imperatorem & Germanos*. Fama ipsius studio sapientiæ, felicitate & clementia præprimis parva penes omnes *Historicos* in summa celebratione versatur. Undiq; virtus ejus in *Togâ & Sagâ* illuxit orbi, *Marchiam suam urbibus Berwalda, Bernavia, Berlino* adauxit, quas à Se nominasse creditur; In *Sagâ* junctus *HENRICO Bavaro* præ reliquis virtute emicuit, *Slavorum Vandalorum familias*, quod religionis *Christianæ* professione repudiata latrociniis crudelibus vicinos *Christianos* infestare non desinerent, longis continuisq; bellis magna ex parte extirpavit, *PRIMISLAUM* ad æquas pacis condiciones adegit.

II. Antehac bellum fecerat *HENRICO* superbo & *Leoni Filio*, illi quod reposceret *Marchiam* à *CONRADO Suevo Imperatore* donatam, huic quod post fata Patris consentiret: Hoc verò cruentum bellum à *Friderico* postea Imperatore compositum est his conditionibus: *ALBERTUS URSUS* contentus possessione *Marchiæ Brandenburgensis & superiore Saxonia* abstereret ab *Inferiore*: *Tota Inferior Saxonia*, cederet *HENRICO LEONI*. Quibus ita transactis in *Henrici Leonis* intimam amicitiam pervenit & auxiliis sociis ad arma adversus *Wandalos* aliosq; descendit.

III. Conditorem Hunc memorant *Historici* omnes trium amplissimarum familiarum in *Germania* priorum *Saxoniæ Ducum, Marchionum Brandenburgensium, & Principum*

pum Anhaltinorum, Duces Saxoniae antiquiores usq; ad ALBERTUM III. Electorem ab hoc ALBERTO Urso descenderunt, qui Ducatum illum hæredibus destitutus ad ERICUM Ducem Lauenburgicum transmittere cupiebat; Verum intercessione SIGISMUNDI CAROLI IV. Filii exclusis ERICO & DOMO ANHALTINÆ Ducatus iste FRIDERICO Bellicoso Landgravio Thuringiæ & Marchioni Misniæ traditus est. Marchiones Brandenburgici continua seriè ab Illustrissima hac ALBERTI stirpe descenderunt usq; ad WALDEMARUM sine prole defunctum, à quo Marchionatus Brandenburgicus ad Comites Zollerianos Burggravios Norimbergenses derivatus est; Nam cum LUDOVICUS Bavarus Imperator feudum Marchiæ vacans, filiis suis LUDOVICO, & duobus aliis ordine contulisset & fictitius quidam Waldemarum, vicinorum Principum Bavaris invidentium consiliis & opibus adjutus, sibi illius possessionem armis vendicaret; variis bellorum vicibus Marchia agitata est, donec sub CAROLO IV. qui eam ab OTHONE filio LUDOVICI Bavari pecunia redemit & anno 1376. Tangermundæ arcem condidit, aliquantum acquievit. Postea SIGISMUNDUS CAROLI Filius Imperator creatus FRIDERICUM Noribergensem Burggravium Comitem Zollerianum, stirpem præsentis familiæ Sereniss. Electorum Brandenburgensium, Governatorem Marchiæ præfecit: eiq; sexennio post, in Concilio Constantiensi Feudum Electoratus Brandenburgici solenni ritu contulit Vid. *Johannes Cernitius in Genealogia Sereniss. Elector. Brandeb. Modern. D. Chytrous in Saxon. fol. 38. & 39. B. Micælius in Hist. Univ. Tit. de March. Brand. in descript. Pom. lib. 2. & Historici Germani omnes.*

IV. *Domus Anhaltina in Bernhardo incepit magis magisq; florescere, & post obitum ejus in Henrico Seniore, Ille de Ducatu Saxoniae à Friderico in conventu Herbipolensi HENRICO Leone exautorato investitus ad Pedes Imperatoris FRIDERICI, à quo Saxoniam impetraverat, orabat, ut aliquo à Fratibus discrimine Ducatus sui ratione insignium insigniretur; Tum Imperator, ut erat coronatus per astitum, ruttaceam coronam injecit ex obliquo supplicantis clypeo, quæ*

transversis lignis stratoriis atroq; gilvoq; colore variatis ad-
dita fuit, ut hodie in insignibus Saxonice videre est. *Fabricius*
& *Cranz. in Sax.* Decessit anno à Christo Incarnato 1186. secun-
dum Abrahami Bucholzeri supputationem relictis tribus Filiis
Ottone, Bernardo, Sigfrido Ecclesiæ Bremensis postea
Episcopo.

SECTIO IV.

OTHO I. *celebris est ob fidem Imperatori præstitam. Bellum*
fecit CANUTO Danicæ Regi. Superat Danum. Condidit
Monasterium Leninense. Sepultus est illic. OTHO II.
interfuit expeditioni tertiæ in terram sanctam. Archie-
piscopum Magdeburgensem & Episcopum Halberstaden-
sem ad condiciones pacis adexit. Belligeravit cum
Fratre ALBERTO. ALBERTUS controversiam de limi-
tibus Pomeraniæ movit DUCIBUS. JOHANNES &
OTHO III. iterant bellum cum Pomeranis. Pax redin-
tegratur. Societas conjugalis ab utraq; domo initur.
Archiepiscopus Magdeburgensis ansam præbet bello
cruento. JOHANNES II. hypothecæ nomine Ducatum
Crosnensem certa argenti summa conditionibus additis
accipit. OTHO IV. Tutor WENCESLAI Bohemiæ
Regis Minoris. ERICUS post varios casus Archiepisco-
patui Magdeburgensi præficitur. OTHO cum telo dictus
moritur Templini. CONRADUS Dantiscum occupat.
JOHANNES III. FRIDERICUM admorsum & DICEMAN-
NUM Marchiones Misniæ bello laceffit WALDEMARUS I.
continuat bellum cum Thuringis. FRIDERICUS capitur.
Liberatur à Rehefeldis, qui ob id transnominati sunt.
WALDEMARUS II. ultimus stirpis Ursinæ Marchio.
Moritur sine hæredibus.

I. OTHO Filius Marchiæ Brandenburgicæ Dominus, BERN-
HARDUS Anhaltinatus Possessor à morte Patris auctoritate Im-
peratoris constituitur, hos duos bellica virtus, Fides in Imperatorem
& merita in Patriam ad magnam evexerunt potentiam, verba sunt
Peuceri lib 4. Chr. Carionis. Otto bellum fecit CANUTO VI. Danicæ
Regi,

Regi, cui ansam præbuit CANUTUS inter Burewinum & Niclotum Fratruales Vandalos arbiter electus, dissidentes vi compescit, ditionem partitur, sibi servans superioritatem in utrosq; Hanc rem non æquo animo ferens OTTO Imperatori fidissimus Danum verbis à proposito avehere conatur & jure agendum remq; dirimendam suadet; Ast jure denegato salutem in ferro superstitem esse & justitiam in armis versari cognovit, prælium collecto milite cum Dano iniit, victor & triumphator Plurimos Danorum captivos abduxit, quibus accensebatur *Petrus Episcopus Roschildensis* à Marchione, quod Clericus erat, indulgentius habitus, Carcere itaq; unâ cum custode corporis in suas allecto patres, se expedit non sine subsannatione Marchionis Victoris, inter occisos inventus est DURBERNUS Episcopi *Petri* Frater alter agminum ductor. Facto prælio OTTO ulterius progressus Vandaliâ Danicâ sub sua jura redegisset, nisi ADOLPHUM Comitem Holsatiæ alii hostes à signis OTTONIS avocassent. vid. *Cranzius lib. 6. Vandal. cap. 37. Wichmannum* Episcopum Magdæburgensem ditiones suas petentem infesto bello repressit, deniq; pacem precanti dedit reliquum vitæ tempus quieti dulci consecraturus. Condidit itaq; monasterium Leninense prope Brandenburgum, in cujus vestibulo in monumento quodam conspicitur effigies OTTONIS I. & historia cædis *Siboldi* primi Abbatis à Slavica gente occisi hoc addito disticho:

Marchio Primus OTHO Brandenburgensis alumnus

Hic statuit Mariæ religionis opus.

Sepultum illic esse Veterum annales produnt, & versus in templo cœnobii supra collocati hisq; verbis expressi:

Hic jacet iste bonus Marggravius ecce Patronus

Istius Ecclesiæ sit precor in requie.

II. OTHONIS II. Nepotis ALBERTI URSI ex OTHONE I. nomen memorabile est in historiâ monumentis ex eo præprimis, quod tertiæ isti memorabili expeditioni in terram sanctam interfuerit cum FRIDERICO I. & FRIDERICO II. Filio, PHILIPPO Gallie & HENRICO Angliæ Regibus, in qua FRIDERICUS in balneo aquæ frigidæ, quo ob intolerabilem Armeniæ æstum

in spem refrigerii usus dicitur, extinctus est. *Burchardum* Archiepiscopum Magdæburgensem stipatum auxilio Episcopi Halberstadenſis *Meineri* redintegranſem antecessoris bellum ſuſtinuit fortiter & ad æquas pacis conditiones adegit, cum Fratre Alberto ad arma descendit & uterq; collecto exercitu aciem instruit, in qua OTHO victor ALBERTUM cepit, captum carceri adjudicat, quo tandem sponte liberat & ſucceſſorem ditionum ſuarum conſtituit. Chronic. March.

III. ALBERTO II. OTHONIS II. Fratri ſucceſſori perpetuum bellum fuit cum duobus Pomeraniæ noſtræ Ducibus BOGISLAO II. & BARNIMO I. ex his cauſis, quod noſtri Duces limites terrarum ſuarum excedere viderentur & partem ditionum Marchicarum ad ſe pertraherent; Leves tantum pugnae ſunt commiſſæ excuſſionibus crebris duabus ex munitis arcibus *Aderbergenti Brandeburgica & Kenicenti Pomerana*; At quia fervente flammâ *Duces* fatiſ conceſſerunt, lites diremptæ fuere à WARTISLAO III. & BARNIMO bono hac conditione; *Cederent Marchioni fines iſti, quos ſuos putabat, Pomerani Duces omnibus juribus in ditiones illas renunciarent.*

IV. JOHANNES I. & OTHO III. Fratres ALBERTI II. Filii novo bello in Noſtros Pomeraniæ Duces BARNIMUM bonum & WARTISLAUM III. inſurrexerunt, quod Pomerani Confœderatis Marchionem Poloniſ ſcilicet bellum fecerant; Ex hac cauſa JOHANNES I. & OTHO III. Pomeraniam invadunt illam, cui nunc Neo-Marchiæ nomen indiderunt, terram incolis perterrefactis ſibi vendicant. Cum vero diuturni belli facies appareret & Duces antea victi iterum victores evaderent, res eo tandem traducta eſt, ut JOHANNI BARNIMI *Filia in uxorem elocaretur & jure Dotiſ illas partes Pomeraniæ poſſideret, quas antea in Neo-Marchiâ & Ucaro jure gladij ſuas fecerat.* His ita tranſactis inter utramq; domum amicitia videbatur facta eſſe æterna, in ejuſq; firmitus vinculum BARNIMUS tertium nuptias meditanſ OTTONIS Brandeburgici Filiam Mechtilden SIBI, & Filio BOGISLAO IV. JOHANNIS Filiam conjugio ſtabili junxit.

V. Poſtea

V. Postea recrudere bella inter *Magdeburgensem Episcopum & Halberstadensem*, atq; inter JOHANNEM II. & OTTONEM III. ex altera parte, quorum autor fuit HENRICUS Landgravius de Coppenico & Mittevvalda certamen movens, quæ controversia cum componi inter ipsos nequiret, ne majoris belli daretur occasio *Vilibrandum* Antistitem Magdeburgicum JOANNES arbitrum dat: qui ad causæ exitum oppida suscipit, suisq; præfectis committit: lite autem nondum plane dirempta VILIBRANDUS ea HENRICO tanquam justiori, ut putabat, possessori assignat. Hinc, quoniam injustè causam cognosci Johannes perciperet, ad arma ventum & varia fortuna pugnatum est: Marchio ab Halberstadensi sub HENRICO & WILIBRANDO militante captus corpus & libertatem pecunia redemit: Deinde Marchiones superiores in alia pugna discedunt Archiepiscopum Magdeburgensem fugant, Halberstadensem capiunt, qui instar OTHONIS antea captivi in custodia habitus est & detentus. Magdeburgius novo exercitu collecto denuo OTHONEM bello laceffivit, at repressus & tot cladibus fatigatus pacem desideravit & facile ab Othone impetravit, duobus militibus ad monomachiam litis tollendæ ergo admissis. OTTO bellicosus ad Bohemiæ Regem ODOACREM militatum denuo abiit, ubi decessisse eum aliqui referunt. Vacante Imperio post WILHELMUM Comitem Hollandiæ ante Rudolphum Habsburgensem OTTONEM III. Marchionem ad fasces capessendos invitatum & vocatum fuisse; Sed onus illud & honorem declinasse, quod *alij sanguine & ferro querunt, quippe qui primus intellexisse videtur, quanto majus sit regnum fastidire quam accipere*; refert B. noster *Micralius in Histor. Univers. lib. 3. Sect. XII.*

VI. JOHANNIS II. JOHANNIS I. Filii potentiam divitiis & fortitudine junctam cognitam satis habuerunt Silesii interq; eos Vratislavienses ulturi injuriam à BOLESLAO Calvo seu Sævo Principe *Lignicensi* illatam, favorem ejus ambierunt & quoniam bello gerendo sumptus requirebantur, *ditionem Crosnensem Hypothecæ nomine* tradiderunt Et pro aureorum quatuor milibus ea conditione, ne sese Boleslao Sævo Lignicensi
junge-

jungeret. Finito bello JOHANNES Marchio Ducatum Crosnen-
sem reddidit Henrico probo Vratislaviensium Duci postquam
aureorum sex millia exolvisset. *Joachimus Curavi in annal. Siles.*
Duos insuper habuit fratres OTTONEM IV. & ERICUM, quorum
ille WENCESLAI Regis Bohemiae adhuc minoris tutelam in
se derivaverat, eiq; majori autor fuerat ut magnam partem
Regni Poloniae sibi arrogaret, adjutus à Fratre JOHANNE PRI-
MISLAUM octavo mense Regni, cum agitaret orgia Bacchi ex
improvviso oppressit & ob scelus ad inferos demisit. Marchio-
nes victoria usi, magnam partem agrorum limitaneorum, ubi
nunc est Marchia Nova, Polonis detraxerunt. *Boleslai Maso-*
viae Ducis Marchiae bellum facientis impetus fortiter sustinue-
runt, Ducem cum milite fugam adornare coegerunt, ut vin-
diciae propter oppressum Primislaum à Boleslao tentatae irritae
redderentur. ERICUS Frater JOHANNIS & OTHONIS Archie-
piscopali Dignitati Magdæburgensi inhiavit; at ausis & spe
excidit propter copiam competitorum, & vulgum in se conci-
tatum, inter competitores Güntherus Comes de Sualenberg in
id fastigium admoveretur. Quapropter JOHANNES & OTHO
contumeliam Fratri ERICO illatam ulturi collecto milite
bellum Archiepiscopo Günthero indicunt, quod, ut compesce-
retur Magdæburgenses argento redimunt & restitutione sum-
ptuum huic bello applicatorum periculo imminente liberantur.
Tandem GUNTHERUS sponte Archiepiscopatu sese abdicat
curiositate secularium actionum circumventus abdicandus,
Bernardus Comes de Welppe surrogatus in locum Güntheri à
plebe mitra privatur & dignitate exiit, & invito ERICO honos
defertur omniumq; votis insignia accipit à Proceribus, qui
plebem nolentem gladio ad imperata cogunt. Cranz. lib. 7.
Vandal. cap. 37. Idem Crantzius lib. 8. Saxon. cap. 32. Othonem
cum trecentis aliis in bello Magdeburgico captū & sine magno
ære laxatum, Johannem telo in fronte in obsidione Stasforde
percutsum diuq; telum in capite gestasse refert. De posteriori
brevibus notamus errorem memorati Crantzy in per-
sona Johannis & Ottonis de hoc cognomen Sagittarii seu Mar-
chionis cum telo Legimus non de illo. ERICUS & OTHO dein
bella

bella indixerunt ALBERTO Thuringiæ Landgravio defendendorum clientum gratiâ implorantium auxilia Archiepiscopi Patroni. OTHONEM deniq; TEMPLINI in *Marchiâ* Brandenburgica anno à Christo incarnato 1308. decessisse ex antiquorum monumentis colligit *Abraham Bucholcerus in Chronico suo.*

VII. CONRADUS Frater OTHONIS IV. & JOHANNIS II. Marchio *Gedanum* à Polonis hypothecæ nomine acceperat, ideò illuc proficiscitur & civitatem sub sua jura redigit, quam sub potestate sua diu tenuit, donec Barnimus viribus superior illam è manibus Marchionis extorqueret ut refert *Historia Polonica.* ALBERTUS Filius JOHANNIS II. BOGISLAO IV. BARNIMO II. & OTTONI I. *Ducibus Pomeraniæ* fortitudinem suam probavit, parte illa Pomeraniæ occupata, quæ protenditur Stargardiâ ad Oenum versus Poloniam & Neo-Marchiam, animum pacis amantissimum exposuit eo ipso, quod *Ducibus Pomeraniæ* omnia virtute bellica parta reddiderit.

VIII. JOHANNES III. FRIDERICUM admorsum & DICEMANNUM Marchiones Misniæ bello lacecessit & Misenam usq; progressus urbem obsedit. Vario Marte eoq; dubio utrinq; decertatum est, ex conditione enim causæ interdum licet bella metiri & eventus eorum cognoscere. JOHANNES III. Brandenburgensis ad arma descendit liberaturus Albertum cognomento Degenerem Landgravium Thuringiæ legitimos Filios Fridericum Fortem & Dicemannum hæreditariâ Thuringiæ ditione privaturum eamq; Notho Apicio concessurum à Friderico tum temporis captum, quare ut Albertum Patrem servaret civitates Filiis faventes obsedit. Ut vero finis bellorum esset pactum cum Friderico certis iisq; utrinq; tolerabilibus conditionibus. Postea bellum Johannes III. Waldemarus I. Conradi filii & Patruus Otho IV. faciunt Othoni Duci Pomeraniæ tanta felicitate & celeritate, quantam quisque desperaret; Verum cum nusquam minus quam in bello eventus respondeant, Otho Pomeranus Herulis adjutus superior è pugna discedit paxq; hoc modo initur: Captivi inter

D

quos

quos multi proceres Marchici suo loco & munimenta occupa-
pata Pomeranorum Dominis suis restituantur. Nec bello
Thuringico finis erat licet desisteret JOHANNES Brandeburgiæ
Marchio. Nam ADOLPHUS Imperator & ALBERTUS Marchio
ille de quo supra meminimus denuo gladium arripiunt spe re-
stituendi ALBERTI Patris FRIDERICI & DICEMANNI, at re in-
fecta uterq; iterum discedit. WALDEMARUS I. fortissimum se
in hoc bello præbuit Thuringio eiq; ut hosti potentiori FRI-
DERICUS delecta militum manu occurrit, in WALDEMARI
provinciam irruit, omnia incendiis & rapinis replet, multos
secum captos abducit. Abducentem prædam Marchio
magna celeritate insequitur: cum verò FRIDERICI equitatus
continuis itineribus defatigatus esset ausis excidit victus FRI-
DERICUS captus Brandeburgum mittitur. Marchio WALDE-
MARUS lytra poposcit oppida aliquot, de quibus cum literas
afferret ad NOBILITATEM MISNICAM, negant Nobiles se literis
credituros jubent igitur Principem certo die in locum certum
adduci, ubi coràm ejus voluntatem cognoscant. Interea ita
se parant, ut cum adduceretur Dominus eum hostibus eripe-
rent, & cum eo ALBERTUM Anhaltinum abduxere cui in con-
ditionibus liberationis Filia ELISABETHA desponsata erat;
At liberato Friderico denegata fuit. Agminum ductores
præcipui fuere Rehefeldii, qui ab hâc FRIDERICI liberatione
nomen transnominando acceperunt & dicti sunt *Eöser* / quo-
rum progenies clarissima hodie Mareschallatu hæreditario
in *Sereniss. Saxonie* ELECTORIS aula fungitur.

IX. WALDEMARUS II. intricatus fuit bellis Megapolita-
nis, quæ ex Castellis Warnemundanis originem traxerunt ab
OTHONE & WARTISLAO Pomeraniæ Ducibus & civitate
Sundensium adjutus, à quibus WITZLAUS Princeps Rugiæ
sub ERICI IX. Regis Daniæ & sociorum HENRICI Mega-
politani GERARDI & JOHANNIS Holsatiæ Comitum signis
militans quoniam Rugiam Marchionis copiæ longe lateq;
vastabant, pacem petere & condiciones victorum arbitrio
latas accipere cogitur: at WITZLAUS odio & vindictæ
cupidi-

cupiditate ardens immemor sui ERICO denuò Sacramento
 se obstringit, Civitatem Sundensem Marchioni Brandebur-
 gico fœdere junctam gravi obsidione cingit Deo vero Urbem
 protegente, ut Chytr. fol. 153. Sax. inquit, & Consilia hostium & ro-
 bur cordium langvescente, terribilis illa Regum ac Principum con-
 juncta expeditio, quæ tantam universi Arctoi orbis de se expectatio-
 nem concitarat, in fumum tandem abiit. WALDEMARUS ad
 suos concessit relicto fœdere & domi commorans OTHONI
 Pomeraniæ Duci terram illam cum oppido Bernesteinâ,
 quam prædecessoris jure armorum suam fecerant, septem mil-
 libus marcarum argenti puri vendidit. Deniq; nullis nec cor-
 poris nec sanguinis hæredibus relictis vivis excessit magnum
 sui desiderium relinquens. vid. Albertus Crantzius lib. 7.
 Saxon. Johannes Dubravius lib. 20. Histor. Boem. Peucerus lib. 5.
 Chron. Carion. Chytraus in Saxon. fol. 38. seq. Fabricius lib. 6.
 Orig. Saxon. Calvisius in Chronol. Micraeus noster in Syntagm.
 Histor. Pol. lib. 3. Sect. 12.

S. D. G.

S TEMMatis Antiqui Doctis sex secula noti
 Gloria BELOVI factis dispandere nomen
 Viribus ingenij tentas, quæ lumina nostræ
 Laudabunt terræ, Cimbrorum cognitus oris
 KLEISTIUS, & sapiens CROCKOW, super æthera notus
 SOMNITIUS pacis studiosus, SCEPTA GERENTIS
 ELECTORIS amor, perge, indelebile nomen
 Nactus es, ALBIS ait: fecit POMERANIA votum:
 O Utinam tellus semper Pomerana crearet!
 Hos virtute Viros celebri, Respublica clavum
 Acciperet talem; Grator conatibus, ausus
 Leucoris alma probat, sint hæc non irrita vota:
 Illustres qui Personas producit & ille
 Illustris fiat, memoretur & omnibus ævis.

Generoso D. de Below gentis suæ decori futuro hæc

L. M. Q. adjecit

M. Christianus Schultz.

ART 112783
A T tibi, que nunc Arte paras, monumenta, perennant,
Sanguinis, & Cordis, pars adamata, mei!
Tu licet extollas magnos, ad sidera, montes,
Et validas, eques marmore, Pyramidas;
Nec tamen efficies, quod non annosa vetustas
Expugnet, quod non vertat iniqua dies.
Hoc opus ereptum fatis; Virtutibus Artem
Jungere, PRINCIPIBUS, velle placere, VIRIS.
Tendit ad hoc animus; Plus ultra est, perge brabéum,
quod petis, insigni, te quoq₃, laude manet!

Hisce Agnato suo congratulatur
Antonius Georgius à Belovv, Eq. Pom.

E Rgò diu patulas, quo Te perduxit avitum
Et genus, & virtus, carpis Amice, vias!
Invia virtuti non est Via, querit ubiq₃,
Stirpe suâ dignum mens generosa decus;
Sic ubi firmavit Sophie & Prudentia pectus
Summa petet tandem nobilitatis apex!

Nobiliss. Dn. Respond. paucissima hæc f.

Bartholus Fasike, Starg. Pom.

N Ec bonus, frustra est, labor, ô potentum,
Sanguis Heroum! stimulante palmâ
Pallados, fausto, Sophieq₃, campum,
Corporis ausu!

Viribus pollet, DE A, vibrat arma;
Gorgonis Natam superavit Ægis,
Sed tamen vis Consilii salubris

Ægide præstat.

Te sago gratum faciat, togâq₃,
PRINCIPI, ut pleno, titulis Avorum,
Acrio cernant parili nitore

Facta Nepotes!

Ita officiosâ amicâq₃, mente auguratur gratulab.

G. Balduinus.

W. H.

HL

